

Ekokymppin tiedotuslehti kotitalouksille | 2023

ekokymppi

JULKINEN TIEDOTE | JAETAAN KAIKKIIN KOTITALOUKSIIN

YHTENEN JUTTU

s.6

Poistotekstiilikeraäys
Kainuussa ja Vaalassa

s.11

Biojätteen kierrätystä
bokashilla

s.13

Jätelaki muuttui
– vaikutukset
asukkaiden arkeen

Jotta
maailma
ei loppuisi
kesken

s.4

Kiertotalous on osa vastuullista kuluttamista

Oletko koskaan tullut ajatelleeksi, että kaikki jätteemme ovat alun perin luonnonvaroja? Tuotteiden valmistusta varten luonnosta otetaan käyttöön luonnonvaroja, joita maapallollamme on rajallisesti. Lisäksi kaikissa tuotteen elinkaaren vaiheissa syntyy jätettä ja päästöjä. Vuosikymmenien ajan tuotannon ja kulutuksen jätteitä pidettiin ongelmana, joka piti hoitaa pois – ensin kaatopaikoille, sitten polttolaitoksiin ja entistä enemmän myös kierrätykseen eli uusiomateriaalina hyödynnettäviksi.

Seuraavalle tasolle eli kiertotalouteen siirtyminen merkitsi kokonaisvaltaista ajattelutavan muutosta. Kiertotaloudessa kulutus perustuu omistamisen sijaan palveluiden käyttämiseen kuten jakamiseen, vuokraamiseen ja kierrättämiseen. Tavoitteena on säästää luonnonvaroja ja hyödyntää materiaalit siten, että mitään ei päädy hukkaan. Tämä huomioidaan tuotteen elinkaaren kaikissa vaiheissa – tuotesuunnittelussa, tuotteiden raaka-ainevalinnoissa, jakelussa, käytössä ja kierrätyksessä.

Jätelaitokset – Kainuussa Ekokymppi – edistävät monin tavoin kiertotaloutta. Ekokymppin alueella hyvänä esimerkkinä kiertotaloudesta on vuoden alussa alkanut poistotekstiilikera. Siinä toimintamallina on se, että asukkaat voivat viedä keräyspaikkaan samassa muovipussissa tai -säkissä sekä uudelleenkäytettävät että kierrätykseen kelpaavat tekstiilit. Sen jälkeen tekstiilit lajitellaan kirpputoreilla tai toimintakeskuksissa, joissa keräyspaikatkin sijaitsevat. Näin paikalliset kirpputorit saavat uudelleenkäyttöön kelpaavat tekstiilit myyntiin, ja uusiokuiduksi kelpaava tekstiili jatkaa matkaansa Paimion jalostuslaitokselle.

Kiertotalous on osa vastuullista kuluttamista, jota meistä jokainen voi helposti toteuttaa. Voimme lainata tai vuokrata tavaroita, suosia yhteiskäyttöön perustuvia palveluja, kierrättää tavaroita ja ostaa vastuullisesti valmistettuja ja pitkäikäisiä sekä monikäyttöisiä tuotteita. Hävikkiruoan välttäminen on yksi merkittävimmistä teoista, joilla voimme vähentää ympäristökuormitusta. Kiertotaloutta omassa keittiössä on esimerkiksi se, että kokataan edellisen päivän rippeistä. Myös syntyvien jätteiden lajittelu on tärkeää, jotta raaka-ainekierrätykseen, biokaasutukseen tai ravinteiden kierrätykseen soveltuvat materiaalit saadaan talteen ja kiertoon.

Vastuullinen kuluttaminen ja jätteiden lajittelu ovat parhaita ja konkreettisia tapoja toimia ympäristön hyväksi ja edistää kiertotaloutta. Itse asiassa useimmat näistä tavoista ovat meille tuttuja jo aiemmilta vuosikymmeniltä ja -sadoilta. Otetaan vastuulliset valinnat tavaksemme jokapäiväiseen arkeemme.

Vastuullisin kiertotalousterveisin,

**JUKKA OIKARINEN | TOIMITUSJOHTAJA
KAINUUN JÄTEHUOLLON KUNTAYHTYMÄ**

Pääkirjoitus	2
Ajankohtaista	3
Jotta maailma ei loppuisi kesken	4
Poistotekstiilikera Kainuussa ja Vaalassa	6
Lajittelemmeko kiertotalouden vai kierrätystavoitteiden vuoksi?	7
Lajitteluohjeet	8
Nyt on hyvä aika aloittaa kompostointi	10
Biojätteen kierrätystä bokashilla	11
Nuoret jätehuollon ammattilaiset arvostavat työtään jätekeskuksessa	12
Jätelaki muuttui – vaikutuksia asukkaiden arkeen	13
Retkeilyn ja veneilyn iloa – roskattomasti tietenkin!	14
Korjaa ja kierrätä -sivustolta löydät korjaajan rikkinäiselle tavaralle	15
Lajitteluristikko	15
Yhteystiedot	16

Yhteinen juttu on Kainuun jätehuollon kuntayhtymän asiakaslehti

Painos 53 000 kpl

Toimitus Sari Komulainen ja Itä-Suomen jäteneuvonnan yhteistyöryhmä

Kansikuva Markus Aspegren

Lajitteluoppaan kuvat Petra Tiihonen

Painopaikka Punamusta Oy, Joensuu 2023

Taitto Avidly

Kainuun jätehuollon kuntayhtymä

www.ekokymppi.fi

Vaihde 08 636 611

Itä-Suomen jäteneuvontayhteistyössä ovat mukana kunnalliset jäteyhtiöt Jätekuukko Oy, Metsäsairila Oy, Puhas Oy, Ylä-Savon Jätehuolto Oy ja jätelaitos Kainuun jätehuollon kuntayhtymä sekä jätettä energiaksi hyödyntävä Riikinvoima Oy. Jaamme tietoa jätehuollon palveluista ja lajittelun tärkeydestä sekä autamme ihmisiä tekemään valintoja puhtaamman ympäristön puolesta.

Säästöä sähköisellä maksutavalla

Ekokymppi kannustaa asiakkaitaan valitsemaan sähköisen maksutavan, kun nämä maksavat esimerkiksi vuosittaisia jätemaksujaan. Valittavana on kolme sähköistä maksutapaa: sähköpostilasku, e-lasku ja MobilePay. Nyt on hyvä aika siirtyä sähköiseen laskuun, koska vuoden alusta paperilaskulle otettiin käyttöön laskutuslisä, 1,36 €.

Paperisten laskujen ympäristövaikutukset, kuten haitalliset päästöt syntyvät paperin valmistamisesta, laskujen painamisesta, kuorittamisesta, leimaamisesta, kuljettamisesta ja postin jakelusta. Sähköisinä tiedostoina laskun käsittely asiakkaalle vähentää ympäristövaikutuksia merkittävästi.

Valitse siis paras maksutapa!

Asiakaslehti ilmestyy nyt viimeisen kerran

Kädessäsi on nyt toistaiseksi viimeinen asiakaslehtemme. Jatkossa viestintämme painottuu sosiaalisessa mediassa ja verkossa tapahtuvaan tiedottamiseen. Kannattaakin tilata sähköinen uutiskirjeemme Ekoaviisi, joka julkaistaan 4–6 kertaa vuodessa.

Tee tilaus: uutiskirje.ekokymppi.fi

Painettuja julkaisuja tulemme edelleen jakamaan asiakkaillemme ainakin seinäkalenterin muodossa – kalenteri onkin oivallinen tietopaketti toiminta-alueemme jätehuollosta lajitteluohjeineen. Muita painettuja julkaisuja jaamme kotitalouksille julkisina tiedotteina tarpeen mukaan.

Aurinkoista kevättä toivottaa lehden toimitus!

Tule mukaan Kajaanin siivoustalkoisiin toukokuun toisella viikolla!

Ekokymppi on mukana Yleisradion Miljoona roskapussia -kampanjassa, ja järjestää Kajaanin kaupungin kanssa kevään siivoustalkooviikon 8.–12.5. Kajaanissa. Haastamme tuolloin kaikkia asukkaita, kouluja, päiväkoteja ja harrasteporukoita mukaan keräämään roskaa julkisilta alueilta. Tavoitteena on vähentää roskaamista ja tehdä asuin- ja elinympäristöstämme viihtyisä, turvallinen ja terveellinen. Roskanpoimijat voivat samalla laittaa kortensa kekoon miljoonan roskapussin keräämiseksi ja ilmoittaa oman saaliinsa eli roskapussien määrän Yleisradion kampanjaan.

Roskatikkuja lainaksi kirjastokortilla ja pusseja Kajaani-infosta

Kajaanin siivousviikolla roskatikkuja on kirjastokortilla lainattavissa kaikista Kajaanin kirjastoista, ja roskapusseja voi noutaa Kajaanin kaupungintalon infosta. Roskatikkujen lainauspalvelu on voimassa myös muulloin kuin siivousviikolla, ja tikkujen laina-aika on yksi viikko. Kajaanin kaupungin palautepalveluun

voi tehdä ilmoituksen kerättyjen roskapussien sijainnista joko sähköisesti tai soittamalla p. 08 61551. Kaupunki noutaa julkisilta alueilta kerätyt roskapussit veloituksetta. Julkisilta alueilta kerättyjä roskaa voi myös itse toimittaa veloituksetta Majasaaren jätekeskukseen ja muissa kunnissa lajitteluasemille.

Miljoona roskapussia -kampanja pyrkii vähentämään roskaamista

Yleisradion Miljoona roskapussia -kampanjan tavoitteena on hyvässä hengessä vähentää roskaamista ja innostaa ihmiset keräämään roskaa ja samalla lisätä tietoisuutta roskaantumisen vaikutuksista. Kampanja kestää kaksi kuukautta, 13.4.–15.6. Ylen verkkosivuilla on oma sivusto yle.fi/miljoonaroskapussia, jonne ihmiset voivat itse käydä lisäämässä keräämiensä roskapussien määrän oman kuntansa kohdalle. Kampanjaa seurataan Ylen eri kanavilla, ja sen kasvoja ovat toimittajat Mikko ”Peltsi” Peltola, Inka Henelius, Olli Haapakangas sekä meteorologit Kerttu Kotakorpi ja Anniina Valtonen.

Lajitteluasemat palvelevat kesällä joka toinen lauantai

Kaikilla Ekokympin lajitteluasemilla alkaa toukokuun alussa kesäaika, mikä tarkoittaa lisää aukioloaikoja. Normaalien aukioloaikojen lisäksi asemat palvelevat parillisten viikkojen lauantaina kello 10–13. Sotkamon lajitteluasema palvelee lisäksi perjantaisin kello 12–18 lokakuun loppuun saakka ja Ristijärvellä tiistaisin kello 9–15 syyskuun loppuun saakka.

Kaikki lajitteluasemat palvelevat kello 10–13 seuraavina lauantapäivinä:
6.5., 20.5., 3.6., 17.6., 1.7., 15.7., 29.7., 12.8. ja 26.8.

Katso lajitteluasemien yhteystiedot takasivulta!

Puutarhajätteille ympäri-vuorokautinen vastaanotto

Lajitteluasemien yhteydessä on ympärivuorokautinen vastaanotto kotipihaan haravointijätteille ja metsätähteille eli risuille ja oksille. Vaalassa puutarhajätteet voi ympärivuorokautisesti viedä kunnan jätevedenpuhdistamolle. Vuolijoen ja Otanmäen asukkailla on kesäaikaan puutarhajätteen keräyspaikka osoitteessa Otanmäentie 656 ja Kajaanin asukkailla Risu-Mattilassa, Vuoreslahdentie 191. Talvisin lumisena aikana puutarhajätteet voi viedä Majasaaren jätekeskukseen.

Vieraskasvilajeja otetaan vastaan Sotkamon, Kuhmon ja Suomussalmen lajitteluasemien sekä Kajaanin Risu-Mattilan puutarhajätteen vastaanottoalueilla. Alueilla on keräyslava, johon vieraskasvijätteet voi laittaa säkissä tai ilman säkkiä. Vieraskasvilajeja ei saa laittaa tavallisen puutarhajätteen sekaan.

Jotta maailma ei loppuisi kesken

Ihmiset ostavat paljon turhaakin tavaraa ja unohtavat sen nurkkiin pyörimään. Onko meillä varaa tällaiseen?

”Nykyisenkaltaiseen kertakäyttökulttuuriin meillä ei ole varaa”, sanoo kestävyysratkaisujen asiantuntija **Lotta Toivonen** Sitrasta. Siis sellaiseen kulutuskulttuuriin ei ole varaa, jossa ostetaan uusia tavaroita, käytetään niitä hetki ja heitetään pois.

Maailman tila on kurja. Ilmasto lämpenee, meret happamoituvat, lajikirjo hupenee – ja myös monet raaka-aineet loppuvat kesken. Huoltovarmuuskeskus pitää listaa kriittisistä materiaaleista, joita tarvitaan nykyelämään paljon, ja jotka uhkaavat loppua. Yksi tällainen on koboltti, jota tarvitaan vihreän siirtymän toteuttamiseksi. Sitä käytetään muun muassa akuissa. Epästabiili Kongon demokraattinen tasavalta on suurin kobolttin tuottaja.

Lisäksi moni muu akkuteknologian kaipaama metalli on vaikeasti tavoitettava ja harvinainen. Samoin esimerkiksi lannoitteisiin käytettävä fosfori, joka uhkaa loppua noin 50 vuodessa.

Kaikkia tarvitaan

Tilanteen parantamiseksi tarvitaan Lotta Toivosen mukaan kiertotaloutta. Kiertotaloudessa ei tuoteta jatkuvasti lisää tavaroita, vaan hyödynnetään olemassa olevien tuotteiden ja materiaalien arvoa mahdollisimman pitkään. Kulutus perustuu omistamisen sijaan palveluiden käyttämiseen. ”Kyse on kierrätyksestä, mutta myös paljon muusta. Kaikki lähtee tuotteiden suunnittelusta.” Toivonen summaa, että tuotteet pitää suunnitella sellaisiksi, että ne kestävät pitkään ja niitä voidaan korjata ja huoltaa. Mahdollisuuksien mukaan niihin käytetään kierrätettyjä materiaaleja.

Ne on myös suunniteltu niin, että kun käyttöikä joskus päättyy, materiaalit saadaan kierrätettyä uuteen käyttöön. ”Tässä tarvitaan aivan kaikkia. Tuotteiden pitää olla helposti kierrätettäviä. Kuluttajien pitää osata ja haluta kierrättää ne oikein ja uusien tavaroiden valmistajien pitää käyttää mahdollisuuksien mukaan kierrätettyä materiaalia.”

Kuluttamista ei voi lopettaa

Helpointa maailmalle olisi toki lopettaa kuluttaminen kokonaan, mutta näin ei sentään voi tehdä. Siksi pitää muuttaa kuluttamisen tapoja. ”Ihminen tarvitsee muun muassa vaatteita ja ruokaa, mutta kulutuksen pitää olla kiertotalouden periaatteiden mukaista.”

Tällä hetkellä on paljon tuotteita, jotka hajoavat nopeasti, ja joiden kierrätys on tehty vaikeaksi. Esimerkiksi monissa tuotteissa on sekaisin monia materiaaleja. Sitten on esimerkiksi tuotteita, joihin on sisäänrakennettu lamppu, akku tai muuta helposti hajoavaa elektroniikkaa.

Myös elektroniikan pitäisi olla korjattavaa. Tähän Euroopan unioni on puuttunut. EU:n parlamentti hyväksyi loppuvuodesta asetuksen, joka määrää, että kaikki puhelinten akut pitää saada irti ja vaihdettua. Maaliskuussa vastaavaa päätettiin esimerkiksi sähköpolkupyörien akuista, ja vastaavaa sääntelyä tulee muitakin.

ANJA RÄISÄNEN, JÄTEKUKON YMPÄRISTÖKOULUTTAJA

- TEKSTI ELINA VENESMÄKI | KUVA MARKUS ASPEGREN

Poistotekstiilikeräys Kainuussa ja Vaalassa

Paljon odotettu poistotekstiilikeräys alkoi tämän vuoden alussa koko Ekokympin toiminta-alueella eli Kainuussa ja Vaalassa. Keräys on järjestetty siten, että asiakkaat saavat samassa muovipussissa tuoda keräyspaikkaan sekä uudelleenkäytettävät että kierrätyskuiduksi kelpaavat tekstiilit. Asiakkaiden tuomat poistotekstiilit lajitellaan jäsenkuntien kirpputoreilla tai toimintakeskuksissa, joissa keräyspaikatkin ovat. Nämä ottavat myytäväksi kelpaavat tekstiilit myyntiin, ja uusiokuiduksi kelpaava tekstiili kuljetetaan ensin Kajaaniin kierrätyskeskus Entrinkiin ja sieltä Paimion jalostuslaitokselle. Paimiossa avatusta tekstiilikuidusta kehrätään lankaa ja valmistetaan uusi tuotteita kuten kuitukangasta, eristeitä, akustiikkalevyjä, suodatinkankaita ja komposiitteja.

Paras vaate on sellainen, jota käytetään mahdollisimman pitkään, ja joka myös kestää sen. Vaikuta siis valinnoillasi jo vaateen ostohetkellä ja hanki kestävä. Pidä myös vaatteista hyvää huolta ja huolla niitä tarvittaessa. Näin vähennät ympäristökuormitusta ja vaikutat samalla tekstiilialan kehittymiseen kohti kestävämpiä toimintatapoja.

**Laita alus-
vaatteet, sukat ja
sukkahousut sekä
haisevat tekstiilit
sekajäte energiaksi
-jäteastiaan.**

Uudelleenkäytettävät tekstiilit Kierrätyskelpoiset tekstiilit

**Vie keräykseen
samassa muovipussissa:**

- Uudelleenkäytettävät tekstiilit eli puhtaat, kuivat ja hyväkuntoiset myyntiin kelpaavat vaatteet jalkineet ja kodintekstiilit.
- Kierrätyskuiduksi kelpaavat tekstiilit eli huonokuntoiset, mutta puhtaat ja kuivat vaatteet ja kodintekstiilit.

Keräyspaikat

HYRYNSALMI

Kierrätysmyymälä,

vanha lukio (4H-yhdistys)

Koskitie 2, 89400 Hyrynsalmi, p. 044 779 9484

Avoimna: ma-ti 9-16, ke 9-17, to-pe 9-16

KAJAANI

Kierrätyskeskus Entrinki

(Nakertaja-Hetteenmäki kyläyhdistys ry)

Syväojankatu 4, 87700 Kajaani, p. 08 629 183

Avoimna: ma-pe 9-17, la 10-14

KUHMO

Vesitornin kirppis (Kuhmon Työvire ry)

Piilolantie 47, 88900 Kuhmo, p. 045 690 8249

Avoimna: ma-to 9-18, pe 9-17

PALTAMO

Kierrätysmyymälä (4H-yhdistys)

Paltalinnantie 3, 88300 Paltamo, p. 044 491 0801

Avoimna: ma-pe 9-16

PUOLANKA

Lajitteluasema

Lämpökuja 2, 89200 Puolanka, p. 044 710 0123

Avoimna: ma 12-18 ja to 9-15 sekä toukokuun alusta elokuun loppuun parillisten viikkojen lauantaina 10-13

Hyväkuntoiset, puhtaat ja kuivat, myytäväksi kelpaavat vaatteet ja kodintekstiilit voit viedä myös kierrätysmyymälään (Monari), Ouluntie 16.

RISTIJÄRVI

Willa Vanha (4H-yhdistys)

Koulutie 7, 88400 Ristijärvi, p. 044 759 8773

Avoimna: ma 10-18, ti-to 9-15, pe 12-17, la 11-14

SOTKAMO

Sotkamon toimintakeskus (Sotkamon kunta)

Ratatie 8 A, 88600 Sotkamo

Avoimna: ma-pe 9-16

SUOMUSSALMI

Lajitteluasema

Porokankaantie 1, 89600 Suomussalmi

Avoimna: ti 12-18, pe 9-15

toukokuun alusta elokuun loppuun parillisten viikkojen lauantaina 10-13

Hyväkuntoiset, puhtaat ja kuivat, myytäväksi kelpaavat vaatteet ja kodintekstiilit voit viedä myös kierrätysmyymälä Miiluun (Miilutie 5). Työpaja Hanslankarit vastaanottaa edelleen Hiljaista kansaa varten vaatteita, paitsi ei housuja.

VAALA

Lajitteluasema

Nahkasalmentie 1, 91700 Vaala, p. 044 710 0129

Avoimna: ti 9-15, pe 12-18 sekä toukokuun alusta elokuun loppuun parillisten viikkojen lauantaina 10-13

Lajittelemmeko kiertotalouden vai kierrätystavoitteiden vuoksi?

Suomi tavoittelee hiilineutraalin kiertotalousyhteiskunnan asemaa vuoteen 2035. Tavoite on haastava, sillä maailmantaloudesta kiertotaloudeksi voidaan laskea vasta noin 8 %. Jos ja kun sinne päästään, on Suomi toivottavasti edelläkävijöiden joukossa varmistamassa tulevaisuuden kestävä kilpailukykyään.

Kiertotaloustyössä Suomea kirittää EU:n kiertotalouspaketti. Yksi osa pakettia ovat viiden vuoden välein kiristyvät kierrätystavoitteet, jotka ovat nousseet jo liikaakin huomion keskipisteeksi. Kiertotalouden edistämisen näkökulmasta olisikin jo hyvä alkaa miettiä, mitä kierrätystavoitteiden saavuttamisen jälkeen on edessä ja suunnata katsetta toimiin, jolla edistetään kestävä tuotesuunnittelua, vähennetään kulutusta ja minimoidaan hävikkiä.

Lajittelu ei ole vielä kierrätystä, mutta se on ensimmäinen vaihe ja edellytys materiaalien kierrättämiseksi uusien tuotteiden raaka-aineeksi. Vaikka lainsäädännöstä tulevat kierrätystavoitteet eivät suoraan velvoita asukasta lajittelemaan ja lajittelun jätemateriaalin matka uudeksi tuotteeksi on pitkä, on asukkaan ja kunnan rooli materiaalikierrätyksen kannalta ratkaiseva. Kunnan lakisääteistä jätehuoltotehtävää hoitavan Ekokymppin tehtävänä onkin tuottaa alueelle kiertotaloutta tukevat jätehuollon palvelut ympäristöterveys huomioon ottaen. Samalla se valjastaa asukkaan lajittelutyön kiertotalouden voimaksi.

Lajittelu konkretisoituu monen elämässä arjen tärkeimpänä kiertotaloustekona. Entä miten motivoitua siihen toimista tehokkaimpaan, eli jätteen synnyn ehkäisyyn? Kuluttamisen vähentäminen voi olla hankalaa ja ratkaisevaan asemaan nousee se, mitä ja miten kulutetaan. Ostopäätöksillä ehkäistään tehokkaimmin jätteen syntymistä.

Lajittelua ei voida jo pelkästään teknistaloudellisista ja ympäristöterveyssyistä loputtomiin lisätä, ja siksi asukkaille tulisi olla tarjolla alueelliset erityispiirteet huomioivia, mutta kokonaisvaikutuksiltaan kestäviä jätehuoltoratkaisuja. Tähän tarvitaan alueellisia jätelaitoksia. Asukas voikin luottaa siihen, että Ekokymppi ratkaisee parhaalla mahdollisella tavalla alueellaan jätelain kiristävät vaatimukset.

Suomalainen jätehuoltojärjestelmä on asiantuntijoiden suunnittelema, kustannustehokas ja luotettava. Jätteenkäsittely maailmaahan ei ole, eikä tule. Kaikesta toiminnasta, myös kierrätyksestä, syntyy jätettä. Monenlaisia jätteiden käsittelyratkaisuja, mukaan lukien energiahöydyntämistä ja turvallista loppusijoitusta kaatopaikoilla, tarvitaan siis edelleen hiilineutraalissa kiertotalousyhteiskunnassakin.

JUTTA LAINE-YLIJOKI | TOIMITUSJOHTAJA
SUOMEN KIERTOVOIMA RY – KIVO, EDUSTAA JULKISTA
JÄTEHUOLTOA JA KUNTIEN JÄTELAITOKSIA

Kiitos kun lajittelet!

BIOJÄTE

kiinteistön keräysastiaan tai kompostoriin

- Hedelmien ja vihannesten kuoret
- Huonekasvit ja kasvien pehmeät osat
- Kahvin- ja teenporot suodatinpusseineen
- Kalanruodot ja pienet luut
- Kinkkurasvat, ruokaöljyt, keitot ja nesteet
- Ruuantähteet
- Talouspaperit ja lautasliinat ruokailun yhteydessä

Miten kierrätän?

- Pakkaa biojäte paperipussiin tai ohueen muovipussiin ennen keräysastiaan laittamista.
- Kerää nestemäiset biojätteet, kuten ruokaöljyt maitopurkkiin ja laita siinä biojäteastiaan.
- Myös koirankakat pusseineen kelpaavat keräykseen.
- Biojätteen voit myös kompostoida omalla kiinteistöllä. Siitä löydät tietoa: www.ekokymppi.fi/tietopankki

Mitä saadaan?

Erilliskerätyistä biojätteistä saadaan biokaasua energiantuotantoon ja liikennepolttoaineeksi, ja kaasutusprosessissa syntyvä jäännös on luomuviljelykelpoista lannoitetta. Omatoimisen kompostoinnin tuloksena saadaan multa, jota voi käyttää maanparannusaineena omassa puutarhassa.

KARTONKIPAKKAUKSET

kiinteistön keräysastiaan tai ekopisteelle

- Aaltopahvilaatit
- Juomien pahviset monipakkaukset, kuten sixpackit ja salkut
- Kartonkiset einespakkaukset
- Kartonkiset take away -astiat
- Kartonkitölkit, kuten maito- ja mehutölkit (myös alumiinivuoratut)
- Kuivatutotteiden kartonkipakkaukset, kuten muro- ja keksipaketit, jauhopussit ja ikkunalliset leipäpussit
- Käärepaperit, kuten kopiopaperin kääreet ja voimapaperi
- Paperipussit ja -kassit
- Pizzalaatit, munakennot
- WC- ja talouspaperirullien hylsy

Miten kierrätän?

- Vie pakkaukset keräykseen tyhjinä, puhtaina, kuivina, litistettyinä ja sisäkkäin pakattuina.
- Huuhtaise tarvittaessa kylmällä vedellä ja valuta kuiviksi.
- Laita muovikorkit muovipakkausten keräykseen ja likaiset pakkaukset sekajätteeseen.

Mitä saadaan?

Kirjekuoria, kartonkipakkauksia, aaltopahvia ja erilaisia kartonkihylsyjä.

MUOVIPAKKAUKSET

kiinteistön keräysastiaan tai ekopisteelle

- Elintarvikkepakkaukset, kuten jogurttipurkit, vori-asiat, leikkele-, juusto- ja valmisruokapakkaukset
- EPS- eli styrox-pakkaukset
- Lelu-, työkalu-, puutarha- ja kalastusvälinepakkaukset
- Muovikassit, -pussit ja -kääreet
- Muovipullot, kanisterit, purkit, tuubit
- Pesuaine-, shampoo- ja saippuapakkaukset

Miten kierrätän?

- Vain puhtaat ja kuivat pakkaukset. Tarvittaessa pyyhkäise puhtaaksi tai huuhtaise kylmällä vedellä ja valuta kuivaksi.
- Irrota korkit, kannet ja pumppuosat ja laita ne keräysastiaan erikseen.
- Laita likaiset pakkaukset ja muu muovijäte sekajätteeseen.
- Voit viedä muovipakkauksia maksutta myös lajitteluasemalle.

Mitä saadaan?

Kierrätetyistä muovipakkauksista tehdään mm. kukkaruukkuja, tiski- ja WC-harjoja, muovipusseja sekä jätessäkkejä.

METALLI

kiinteistön keräysastiaan tai ekopisteelle

- Alumiinivuoat, -foliot ja -kannet
- Maalipurkit tyhjinä ja kuivina
- Metallikannet, -korkit ja -sulkimet
- Pantittomat juomatölkit
- Säilyketölkit
- Tyhjät aerosolipullot
- Pienmetalliesineet, kuten kattilat, paistinpannut, ruokailuvälineet, saksit ja käsityökalut
- Tuikkukynttilöiden ja ulkotulien kuoret

Miten kierrätän?

- Vain tyhjät ja kuivat pakkaukset.
- Vie vaarallisten aineiden jäämiä tai painetta sisältäviä pakkaukset (esim. maalit, kemikaalit, öljyt, lääkkeet, hiuslakka) vaarallisten jätteiden vastaanottopisteeseen.
- Vie isot metalliromut lajitteluasemalle tai jätekeskukseen.

Mitä saadaan?

Kierrätetystä metallista tehdään mm. uusia metallipakkauksia, polkupyörän runkoja, lapiota ja autonosia.

LASIPAKKAUKSET

kiinteistön keräysastiaan tai ekopisteelle

- Lasipurkit
- Pantittomat lasipullot

Miten kierrätän?

- Tarvittaessa pyyhkäise puhtaaksi tai huuhtaise kylmällä vedellä.
- Poista korkit ja kannet. Kaulusrenkaita ja etikettejä ei tarvitse poistaa.
- Palauta pantilliset lasipullot kaupan palautusautomaattiin.
- Vie muu lasijäte, kuten juomalasit, posliini ja keramiikka lajitteluasemalle, jätokeskukseen tai kierrätyskeskus Entrinkiin. Yksittäiset kappaleet muuta lasia voi laittaa myös sekajätteeseen.

Mitä saadaan?

Kierrätetyistä lasipakkauksista tehdään lasipurkkeja ja -pulloja sekä osin rakennustuotteita, kuten vaahtolasia.

PAPERI

kiinteistön keräysastiaan tai ekopisteelle

- Kirjekuoret (myös ikkunalliset)
- Kirjojen sisäisivut
- Mainokset, esitteet ja tuoteluettelot
- Postikortit
- Sanoma- ja aikakauslehdet
- Valkoiset kopiopaperit ja tulosteet
- Valkoiset piirustus- ja lehtiöpaperit

Miten kierrätän?

- Vain puhtaita ja kuivia materiaaleja.
- Niittejä tai klemmareita ei tarvitse poistaa.

Mitä saadaan?

Kierrätetystä paperista tehdään mm. sanomalehtipaperia, WC-paperia ja käsipyyhepaperia.

Lajittelun ABC:stä voit hakea roskan nimellä! Kurkkaa nettisivuiltamme.

SEKAJÄTE ENERGIAKSI

kiinteistön keräysastiaan
tai aluekeräyspisteelle

- Alusvaatteet, sukat, sukkahousut ja haisevat tai likaiset tekstiilit
- CD-, DVD- ja LP-levyt, levykkeet ja kasetit
- Hehku- ja halogeenilamput sekä sulakkeet
- Hygieniatuotteet, kuten kertakäyttövaipat, kuukautissuojat, pumpulipuikot
- Käsipyyhepaperit
- Lahja- ja käärepaperit
- Lemmikkieläinten kuivikkeet
- Likaiset pahvit, paperit ja muovipakkaukset
- Muovitavarat, kuten lelut, hammasharjat ja pakasterasiat
- Nahka, keinonahka ja kumi
- Pienet puuperäiset jätteet
- Purukumit
- Pölynimuripussit ja muut siivousjätteet
- Tuhka ja tupakantumpit

Miten kierrätän?

- Palamattomia materiaaleja, kuten posliinia ja keramiikkaa, voi laittaa sekajätteeseen yksittäisinä kappaleina. Isommat erät lajitteluasemalle.

Mitä saadaan?

Sekajäte hyödynnetään energiaksi ekovoimalassa.

POISTOTEKSTIILIT

tiivisti muovipussiin pakattuna
poistotekstiilin keräyspaikkaan

UUELLEENKÄYTETTÄVÄT TEKSTIILIT:

- Puhtaat, kuivat ja hyväkuntoiset, myyntiin kelpaavat vaatteet, jalkineet ja kodintekstiilit

KIERRÄTYSKUIDUKSI KELPAAVAT TEKSTIILIT:

- Huonokuntoiset tai rikkiäiset, mutta puhtaat ja kuivat vaatteet ja kodintekstiilit

Laita sekajätteeseen:

- Alusvaatteet, sukat, sukkahousut ja kosteat, homeiset sekä voimakkaasti haisevat tekstiilit

Miten kierrätän?

- Vie sekä uudelleenkäytettävät että kierrätyskuiduksi kelpaavat tekstiilit samassa muovipussissa tai -säkissä keräyspaikkaan. Keräyspaikat löydät sivustoilta www.kierratys.info ja www.ekokymppi.fi/palvelut

Mitä saadaan?

Hyväkuntoiset tekstiilit lajitellaan myyntiin ja kierrätyskuiduksi kelpaavat tekstiilit jalostetaan kierrätyskuiduksi.

VAARALLINEN JÄTE

lajitteluasemille/jätekeskukseen
kotitalouksista maksutta

- Ajoneuvojen ja työkalujen akut
- Hölskyvät ja pihisevät painepakkaukset, kuten hiuslakka-, muotovaahdo- ja deodoranttipullot
- Kaasupullot- ja patruunat
- Kasvinsuojelu- ja torjunta-aineet sekä niiden pakkaukset
- Kovettumattomat maali-, liima- ja lakkajätteet, myös näiden aerosolipullot
- Käytetyt öljyt, öljynsuodattimet ja öljyiset jätteet, kuten trasselit
- Liuottimet, kuten tärpätti, tinneri ja asetonit
- Myrkyt ja desinfointiaineet
- Puunsuoja- ja kyllästysaineet
- Uudenvuoden tinat
- Valokuvauskemikaalit ja muut voimakkaat kemikaalit, kuten hapot ja emäkset

Miten kierrätän?

- Lajitteluasemalle
- Kierrätyskeskus Entrinkiin
- Jätekeskukseen

SÄHKÖLAITTEET

lajitteluasemille ja muihin
virallisiin vastaanottopaikkoihin
kotitalouksista maksutta

- Digitaaliset mittarit, kellot ja rannekellot
- Jääkaapit, pakastimet, mikroaaltouunit jne.
- Loisteputket, energiansäästölamput, LED-lamput
- Pölynimurit, kahvinkeitin, puhelimet ja radiot
- Sähköjohdot
- Sähkötyökalut
- Valaisimet

Miten kierrätän?

- Vie myyntipisteisiin uuden laitteen oston yhteydessä.
- Vie lajitteluasemalle / kierrätyskeskus Entrinkiin.

PARISTOT JA PIENAKUT

kauppoihin kotitalouksista maksutta

Miten kierrätän?

- Teippaa paristoista ja akuista virtanavat piiloon ja pussita vuotaneet paristot.

LÄÄKEJÄTE

apteekkiin kotitalouksista maksutta

Miten kierrätän?

- Tabletit omissa liuskoissaan tai irrallisina läpinäkyvässä pussissa
- Jodia sisältävät lääkkeet ja solusalpaajat (syttötaetit) omissa pakkauksissaan
- Nestemäiset lääkkeet, voiteet ja suihkepullot omissa pakkauksissaan
- Elohopeakuumemittarit pakattuina
- Neulat ja piikit suljettuun muovipulloon pakattuina
- Laita insuliiniin neulat suojuksissaan ja lansetit taitettuihin sekajäte energiaksi -astiaan
- Lääkejätteiden mukana ei saa olla muuta jätettä, kuten sidetarpeita, ravintovalmisteita, liuottimia tai paristoja

Löydät lisätietoa kompostoinnista nettisivuiltamme ekokymppi.fi/tietopankki

Kun kompostimassa on maatonut riittävästi, sen voi kypsyttää muhevaksi mullaksi jälkikompostorissa. Jälkikompostoriksi soveltuu esimerkiksi itse rakennettu puukehikko.

Nyt on hyvä aika aloittaa kompostointi

Saat hyötyliikuntaa ja hyvää multaa puutarhaasi! Säästät euroja ja ympäristöä!

Näin pääset alkuun

- ▶ Hanki jysijäsuojattu kompostori ja keittiöön lajitteluastia biojätteille.
- ▶ Tarvitset seosainetta, jota laitetaan biojätteen päälle pitämään komposti ilmapana. Seosainetta voit ostaa valmiina kaupasta. Voit käyttää seosaineena myös kuoriketta, puuhaketta, kutterinlastua ja pihan haravointijätettä. Turve sopii seosaineeksi sekoitettuna edellä mainittuihin karkeampiin aineisiin.
- ▶ Hanki seosaineelle kannellinen astia kompostorin vierelle ja annostelukauha.
- ▶ Lisäksi kannattaa hankkia sekoitussauva, lapio, kottikärry ja jälkikompostoinnille halutessasi oma kompostori tai kompostikehikko.

Aloita kompostointi

- ▶ Laita aluksi tyhjän kompostorin pohjalle seosainetta 10–20 cm kerros.
- ▶ Sen jälkeen laita biojätteitä kompostoriin säännöllisesti ja peitä aina seosaineella.

Kompostoituminen alkaa, kun biojätettä on kompostorissa noin 30–50 litraa. Tarkkaile lämpötilaa ja kosteutta. Toimivassa kompostissa lämpötila on 30–70 °C. Kompostoinnista ei saa aiheutua haittaa kuten hajua tai rottaongelmaa. Rottien ja muiden jysijöiden leviäminen estetään sillä, että kompostorisäiliö on jysijäsuojattu.

Kajaanilainen Tuula Kärnä on ollut bokashi-kompostorin käyttäjä useamman vuoden. – Bokashin käyttö on mukavaa ja erityisesti talvella se helpottaa biojätteen käsittelyä pienessä taloudessa. Sivutuotteena tulee "bokashi-mehua", joka kannattaa ottaa talteen ja käyttää lannoitteena. Hajuhaitta on vähäinen ja tuntuu vain kantha avattaessa ja bokashi-mehua laskiessa.

Tee ilmoitus kompostoinnista sähköisen asiointipalvelun kautta

Jätelain uudistuksen myötä kompostointi-ilmoitus on muuttunut määräaikaiseksi, ja ilmoituksessa pyydetään aiempaa laajemmin tietoja kompostoinnista. Nyt Ekokymppin asiakkailla on mahdollista tehdä kompostointi-ilmoitus sähköisen asiointipalvelun kautta, jonka nettiosoite on asiointi.ekokymppi.fi.

Kompostointi-ilmoitus on mahdollista täyttää myös verkkolomakkeella, joka löytyy Ekokymppin nettisivulta kohdasta "lomakkeet".

Ilmoituksen tekemisellä ei kuitenkaan välttämättä ole kiirettä, koska Ekokymppi alkaa vasta ensi vuoden puolella päivittämään asiakasrekisteriään biojätteen käsittelyn osalta. Tuolloin Ekokymppi ottaa tarvittaessa yhteyttä asiakkaaseen, jolta biojätteen käsittelyn tiedot puuttuvat.

Myös bokashi-kompostoinnista on ilmoitettava Ekokymppille.

Biojätteen kierrätystä bokashilla

Bokashi tarkoittaa fermentoitunutta orgaanista jätettä, fermentointi puolestaan maitohappokäymistä. Eli bokashi-kompostointi tarkoittaa sitä, että biojäte hapatetaan ilmatiiviissä astiassa. Hapatus tapahtuu sekoittamalla biojätteen joukkoon mikrobiseosta – bokashi-rouhetta, jossa on maaperälle hyväksi havaittuja mikrobeja, hiivoja ja maitohappobakteereja. Bokashi-kompostointi tapahtuu sisätiloissa, pienessä sangossa, ja se on hyvä vaihtoehto esimerkiksi kevättalvella, kun pihakompostori jäätyy ja tulee täyteen.

Kaksihenkisellä perheellä bokashi täyttyy muutamassa viikossa, riippuen biojätteen määrästä. Bokashi-kompostoripakettiin kuuluu myös toinen sanko, jota voi alkaa täyttämään, kun ensimmäinen on täysi. Kun bokashi-astia on täysi,

se jätetään hapattumaan vähintään kahdeksi viikoksi. Fermentoitu eli käymisprosessoitunut biojäte on jälkikäsiteltävä ns. multatehtaassa ennen bokashi-mullan omatoimista hyödyntämistä. Multatehtaan voi tehdä esimerkiksi saaviin tai vastaavaan astiaan, joka on jyräsuojattu.

Bokashi sekoitetaan astiassa olevaan multaan, joka voi olla vanhaa kompostimultaa tai kukkapenkki-multaa. Multatehtaassa fermentoitu biojäte muuttuu mullaksi, ja lämpö nopeuttaa tätä prosessia. Multatehdas voidaan tehdä myös talvella sisätiloissa. Sen jälkeen mullan voi varastoida ulos ja käyttää kesällä puutarhassa. Bokashi-multa on pH-arvoltaan neutraalia, mutta se on vahvaa ravinnetta – pieni määrä riittää vauhdittamaan kasvua. Fermentoitunut bokashia ei sellaisenaan saa haudata maahan.

Teemu Lauronen (vasemmalla) ja Henri Tolonen pitävät monipuolisia tehtäviä ja hyvää työporukkaa työn parhaina puolina.

Nuoret jätehuollon ammattilaiset arvostavat työtään jätekeskuksessa

Vielä muutama vuosikymmen sitten jokaisessa kunnassa oli kaatopaikat ja kaatopaikoilla kaatopaikanhoitajat. Tuolloin kaatopaikka-nimikin kertoi, että samaan kasaan kaadettiin kaikki jätteet. Tänä päivänä kaatopaikkoja ei siinä merkityksessä enää ole. Niiden tilalle on tullut jätteenkäsittelykeskuksia, joissa käsitellään erilaisia jättemateriaaleja ja toteutetaan kiertotaloutta. Myös työnkuva on muuttunut merkittävästi – jätekeskusta voisikin kuvailla teolliseksi työpaikaksi.

Millaista on olla töissä jätekeskuksessa? Mitä hyviä ja huonoja puolia siitä löytyy? Siitä ja näkemyksistään tämän päivän jätehuollosta kertovat Majasaaren jätekeskuksen työntekijät Teemu Lauronen ja Henri Tolonen.

Teemun ja Henrin työpäivät täyttyvät mitä moninaisimmista tehtävistä sekä ulkona että sisätiloissa. Jätekeskuksen alueella on lukuisia pyöräkuormaajalla ja kuorma-autolla tehtäviä töitä, joista Teemu ja Henri vastaavat. Lisäksi he huolehtivat piha-alueen kunnossapidosta ja yleisestä siisteydestä. Jokainen jätekeskuksessa asioiva voikin havaita, että yleiseen siisteyteen on panostettu – alue on erittäin siisti, ja varsinkin kesäaikaan hyvin hoidettu vihialue on iloa silmälle.

Teemu ja Henri ovat päivittäin jonkin aikaa myös asiakaspalvelutehtävissä jätekeskuksen vastaanottorakennuksessa. Siellä työtehtäviin kuuluu jätekuormien vastaanotto, punnitus ja asiakkaiden opastus. Molemmat nuoret miehet pitävät näitä monipuolisia tehtäviä sekä hyvää työporukkaa työn parhaina asioina. Huonojakin puolia löytyy – ajoittainen kiire, varsinkin kesällä ja toisinaan haastavat keliolosuhteet. Järjestelmien toimivuudessa ja käytettävyydessä on niin ikään haasteita, kertoo Teemu.

Nykyiset jätehuollon velvoitteet ja ohjeet ovat tulleet Teemulle ja Henrille varsin tutuiksi. ”Velvoitteet ovat pääosin hyviä ja ohjeet selkeitä ja näin saadaan mahdollisimman paljon jätettä hyötykäyttöön”, Teemu sanoo. Hän toivoo, että jätteiden kierto jätekeskuksessa olisi nopeampaa.

Henri kaipaa asiakkaalle selkeämpää ja helpompaa ohjeistusta. ”Kehitysideoita mietimme kaiken aikaa, ja sitä myöten niitä myös pyrimme toteuttamaan Majasaaren alueella”, Henri sanoo.

Molempien miesten arjessa vastuullinen kulutus jätelajitteluihminen on elämäntapa. ”Vastuullinen kulutus on sitä, että pyrkii vähentämään jätteen määrää omassa arjessa”, Teemu kuvailee. Hän itse toteuttaa sitä niin konkreettisesti, ettei hänellä synny lainkaan ruokahävikkiä. Henri pyrkii arjessaan välttämään ylimääräistä kuluttamista ja käyttämään tuotteet tehokkaasti loppuun asti. ”Tuotteen uudelleen käyttäminen tai muuten kierrättäminen on suuressa roolissa vastuullisuudessa”, hän kiteyttää.

Majasaaren jätekeskus on Ekokympin ylläpitämä nykyaikainen jätteen vastaanotto- ja käsittelykeskus, joka sijaitsee Kajaanin Kivimäessä.

Jätekeskuksen toimintoja:

- Sekajätteen välivarastointi ja siirtokuormaus
- Sekalaisen rakennusjätteen lajittelu
- Biojätteen vastaanotto ja siirtokuormaus
- Hyötyjätteiden vastaanotto
- Lajittelulaituri pienille kuormille
- Loppusijoitettavan jätteen vastaanotto ja käsittely
- Vaarallisen jätteen vastaanotto ja toimitus asianmukaiseen käsittelyyn
- Öljyisten lietteiden vastaanotto ja käsittely
- Öljystä saastuneiden maiden vastaanotto ja kompostointi
- Muusta kuin öljystä saastuneiden maiden vastaanotto ja loppusijoitus
- Biokaasun talteenotto
- Vesienkäsittely

Jätelaki muuttui

– vaikutuksia asukkaiden arkeen

Taloyhtiöiden jätehuoltopalveluihin merkittäviä parannuksia

Bio- ja hyötyjätteen kuljetukset siirtyvät jätelain muutoksen vuoksi Ekokymppin vastuulle. Tämä tarkoittaa sitä, että Ekokymppin kilpailuttama jätehuoltoyritys tyhjentää taloyhtiöiden bio- ja hyötyjäteastiat 1.8.2023 lähtien. Taloyhtiöt saavat näin ollen näiden jätelajien osalta astiatyhjennyksistä myös laskun Ekokymppiltä. Ekokymppi tarjoaa bio- ja hyötyjäteastioille maksuttoman astiapolvelun. Se kattaa koneellisesti tyhjennettävien biojäteastioiden pesun kaksi kertaa vuodessa ja muiden jätelajien astiapesut tarvittaessa. Astiapolveluun kuuluu myös biojäteastian sisäsäkkien asennukset sekä jäteastiatoimitukset. Maksuttomia jäteastioita toimitetaan siinä tapauksessa, jos kiinteistö liittyy kuljetuksiin uutena asiakkaana tai olemassa olevaa jäteastiaa vaihdetaan rikkoontumisen tai astiakoon vaihtamisen vuoksi.

Tuottajayhteisöjen vaatimuksien vuoksi aiemmas-
ta lasi- ja metallijätteen yhteisastiasta luovutaan. Elokuun alun jälkeen lasipakkaukset ja metallipakkaukset on kerättävä omiin jäteastioihin. Taloyhtiöt saavat kesän 2023 aikana kiinteistölleen uuden jäteastian astiapolvelun kautta ja lajittelun voi aloittaa lasipakkauksiin ja metallijätteeseen heti astiatoimituksen jälkeen.

Jätelaissa tuottajayhteisöt on veloitettu maksamaan taloyhtiöille korvausta pakkausjätteiden kuljetuksista. Ekokymppi on tehnyt tuottajayhteisöjen kanssa lain vaatiman sopimuksen, jossa on sovittu kiinteistökohtaisen pakkausjätteen keräilystä. Toteutuneiden keräysten perusteella tuottajayhteisö maksaa jätelajikohtaista korvausta Ekokymppille, joka lyhentämättömänä siirtää korvauksen taloyhtiöiden laskuihin hyvityksenä. Korvausvelvollisuus alkaa 1.8.2023 ja ensimmäiset hyvitykset saadaan tuottajayhteisöiltä vuoden 2024 loppupuolella.

Kuljetusten muutokset eivät koske sekajätettä, vaan sen osalta palveluita tarjoavat edelleen alueen jätehuoltoyritykset tekemällä sopimuksia kiinteistönhaltijoiden kanssa.

Omakotitaloilla muutokset koskevat vain biojätettä

Ekokymppi on julkaissut nettisivuillaan kartan erilliskeräysalueesta, jonka rajojen sisäpuolella olevat omakotitalot voivat liittyä Ekokymppin järjestämiin biojätteen keräyksen piirissä, kuljetukset siirtyvät automaattisesti Ekokymppin vastuulle. Myös nämä kohteet kuuluvat astiapolvelun piiriin kaikkien tarjottavien palveluiden osalta.

Kompostoivan omakotitalon on ilmoitettava kompostoinnin aloittamisesta ja lopettamisesta Ekokymppille. Jätelain muutoksen myötä kompostointi-ilmoitus muuttuu määräaikaiseksi. Se on voimassa viisi vuotta kerrallaan. Kompostointi-ilmoitus on helpointa tehdä Ekokymppin sähköisessä asiointissa, joka avautuu omakotiasujille kevään 2023 aikana.

Poistotekstiilien lajittelu on helppoa

Ekokymppi on vuoden 2023 alusta lähtien jätelain velvoittamana kerännyt poistotekstiilejä jokaisessa toimialueen kunnassa. Poistotekstiilien lajitteluvaihtoehto koskee kaikkia Ekokymppin toimialueen asukkaita, taloyhtiöissä ja omakotitaloissa. Käyttökelpoton tekstiili saadaan keräyksen avulla kierrätykseen uusioraaka-aineena. Tekstiili on jätelajina selkeä tunnistaa ja Ekokymppin toimialueella keräys on tehty erittäin helpoksi. Kuntalainen voi viedä samassa pussissa käyttökelpottoman poistotekstiilin ja kierrätyskeskuksen myyntiin kelpaavan tekstiilin keräyspisteeseen. Siellä asiantunteva henkilöstö lajittelee pussien sisällöt ja ohjaa poistotekstiilin laitospöytäkäsittelyyn ja käyttökelpoiset jäävät kierrätyskeskukselle.

Jätelain ja jätehuoltomääräysten uudistukset liittyvät muun muassa poistotekstiilien keräyksen alkamiseen, kompostointi-ilmoitusten uusiin vaatimuksiin ja kuljetusjärjestelmän muutokseen.

Retkeilyn ja veneilyn iloa – roskattomasti tietenkin!

Vinkit roskattomaan retkeilyyn

- Vältä muovipakkauksia, kun hankit ja teet eväitä.
- Pakkaa eväät rasiaan.
- Käytä kertakäyttöastioiden sijaan pestäviä retkiastioita.
- Jos roskaa syntyy, vie ne taukopaikan roska-astiaan/lajittelupisteelle.
- Vie biojätteet taukopaikan kompostoriin tai kuivakäymälään.
- Jätteiden polttaminen nuotiolla on kielletty. Puhdasta paperia ja pahvia voi kuitenkin käyttää sytykkeenä tulentekopaikalla.
- Jätä taukopaikka lähtiessäsi siistimmäksi kuin mitä se oli tullessasi.
- Pidä mukana roskapussia, johon voit tarvittaessa kerätä luonnosta toisten jättämiä roskia.

Kiitos :)

Lähde: retkipaikka.fi

Meillä Suomessa ja Kainuussa on upea luonto ja paljon erilaisia retkeilymahdollisuuksia. Saamme nauttia hyvin huolletuista retkeilyreiteistä tulipaikkoinen ja myös poluttomista metsistä jokamiehenoikeuksin ja -velvollisuuksin. Usein retkeilijöiden ja veneilijöiden käytettävissä on nykyisin myös jätteiden lajittelupisteitä, ja ellei niitä ole, vastuullinen retkeilijä ja veneilijä tuo roskansa takaisin kotiin oikeisiin paikkoihin.

Kajaanilainen **Esa Kumpulainen** on huomionut veneilyharrastuksessaan jätehuollon ja -lajittelun hyvinkin tarkasti. Hän lajittelee purjehduksessaan kaikki jätteensä. Biojätteelle on kannellinen neljän litran astia, pakkausmuoville oma astia ja kartonkinen tölkki toimii pakkauskartongille. Se on sijoitettu kolmanteen samankokoiseen astiaan, jossa on myös sekajätteille pieni pussukka. Metallia ja lasia kertyy vähemmän, joten ne ovat säilössä erillisessä kaapissa. Veneilyn vaaralliset jätteet syntyvät pääosin veneilykauden ulkopuolella, ja niitä ovat muun muassa pesuaineet, moottoriöljyt, suodattimet ja talvisäilytyksen aikaiset glykolit. Käymäläjäte kerätään septitankkiin eli WC-istuimeen liitettyyn säiliöön.

Kun Esa purjehtii maihin, on jäteastioiden tyhjentäminen vuoro. Oulujärven purjehdusreissuilla hänellä on käytettävissä useita lajittelupisteitä, joita Oulujärven ympäristökunnat ja Ekokympi ovat järjestäneet veneilijöille ja retkeilijöille. Lajittelupisteitä on vilkkaimmissa satamissa

– Kajaanin Paltaniemellä ja Petäisenniskassa, Paltamon Metelinniellä ja Vaalan Saharanassa. Pisteillä ovat jäteastiat pakkauskartongille ja -muoville, lasi-metallille, sekajäte energiaksi -jätteelle, biojätteelle ja satamien sekajätteelle, johon lajitellaan pressut, köydet ja verkot. Vastaavanlainen lajittelupiste on myös Kajaanin Koutalahden satamassa Metsähallituksen rakennuttamana. Septitankin tyhjennys on niin ikään mahdollista useassa paikassa: Paltaniemellä, Kalkkisillalla, Koutalahdessa, Paltamossa, Martinlahdessa ja Säräisniemellä.

Luonto ja ympäristönsuojelu ovat aina olleet Esalle tärkeitä. Hän pyrkii lajittelun lisäksi myös vähentämään jätteen syntyä ja haitallisuutta. Kertakäyttöastiat on hänen veneessään vaihdettu kestoastioihin ja myrkkymaalit korvataan tulevaisuudessa myrkyttömällä vaihtoehdoilla. Ja mikä parasta, purjehtiessa polttoainetta kuluu ja päästöjä syntyy huomattavasti vähemmän kuin muussa veneilyssä.

Esa Kumpulainen pitää tärkeänä ympäristökuormituksen vähentämistä veneilyharrastuksessaan. "Minulla on tahtotila jättää jälkeläisilleni tämän hetken uhkakuvia parempi maailma."

Jätelajittelu onnistuu veneessäkin, mutta astiat on syytä sitoa kiinni.

Korjaa ja kierrätä -sivustolta löydät korjaajan rikkinäiselle tavaralle

Ekokymppin ylläpitämä **korjaajakierrata.fi**-sivusto on hakemisto Kainuussa ja Vaalassa sijaitsevista yrityksistä tai yhteisöistä, jotka korjaavat, huoltavat tai kierrättävät tavaroita. Palvelun myötä kuluttajan on helpompi löytää rikkinäiselle tavaralle korjaaja ja käyttökelpoiselle kierrättäjä. Kun tuotteiden käyttöikä pitenee, jätteiden määrä ja ympäristökuormitus vähenevät.

Polkupyörälle käyttövuosia lisää

Kainuun Pyöräkeskus Ky on kajaanilainen pienkonekorjaamo, joka korjaa ja huoltaa polkupyörien lisäksi mönkijät, mopot ja kaikenlaiset pienkoneet kuten perämoottorit, ruohonleikkurit, moottorisahat. Näin keväisin pyöräilykeliä alkaessa asiakkaita riittää jonoksi asti. Yrittäjä **Tom Kunnas** kertoo, että kausihuoltoihin tuodaan kaikenlaisia polkupyöriä mummopyörästä sähköpyöriin, ja korjattaviksi tuotavissa polkupyörissä yleisin vika on maastopyörien takavaihtajissa. Kainuun Pyöräkeskuksesta on saatavilla myös käytettyjä varaosia.

Ekokymppi toivoo mahdollisimman monen korjaus-, huolto- tai kierrätysyrittäjän tutustuvan ja liittyvän korjaajakierrata.fi-sivustoon. Sivustolle voi liittyä, kun täyttää sähköisen lomakkeen ja lähettää sen Ekokymppiin. Korjaajakierrata.fi-sivusto ja sen ylläpito on yrityksille maksutonta.

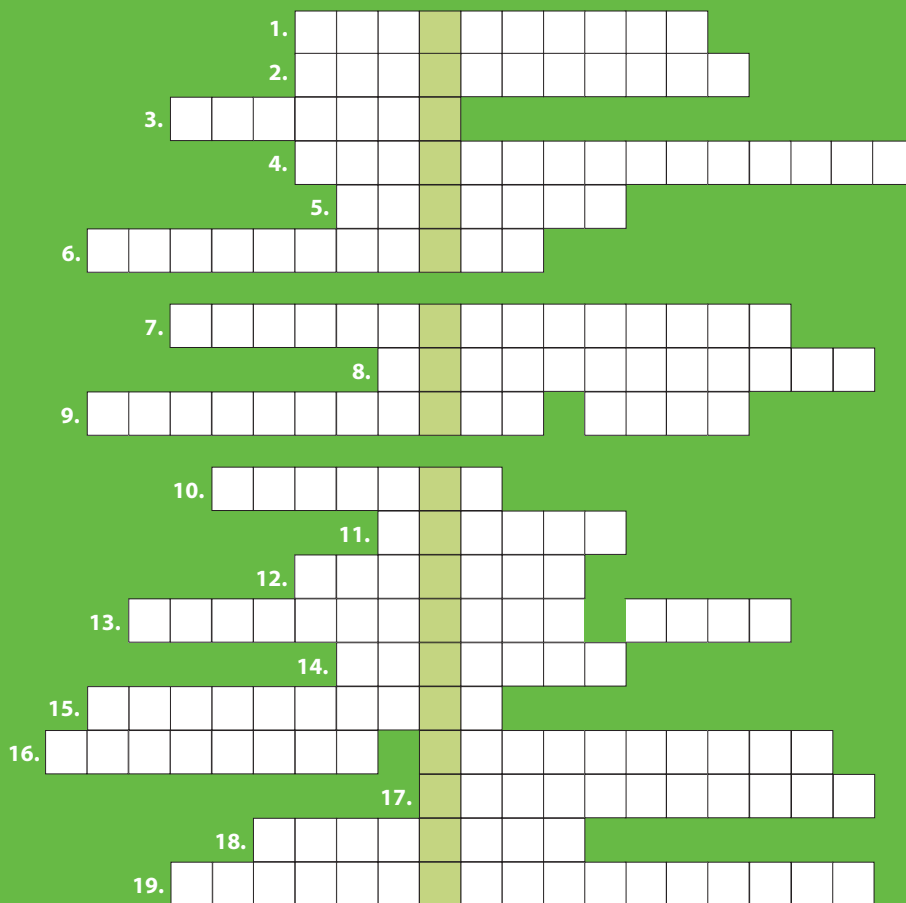

Tom Kunnas Kainuun Pyöräkeskuksesta vinkkaa, että talviteloille asetettavat polkupyörät olisi hyvä huoltaa ennen talvea. Se olisi pyörän parhaaksi, ja samalla vältettäisiin keväinen huoltoruuhka.

Lajitteluristikko

Mihin ristikon roskat lajitellaan? Kirjoita ruutuun jätelajin nimi tai paikka, jonne jäte viedään. Tarvittaessa löydät vinkkejä lajitteluaukeamalta.

1. Matkapuhelin	10. Leipäpussin sulkija
2. Lastenruokapurkki	11. Sanomalehti
3. Kattila	12. Kahvinporot
4. Keksilaatikko	13. Maalipurkki, jossa maalia
5. Banaaninkuori	14. Tuikkukuori
6. Paristo	15. Pölynimuri
	16. Vaippa
7. Maitotölkki	17. Hillopurkki
8. Jogurttipurkki	18. Vanhentunut lääke
9. Auton akku	19. Verhot

1. SÄHKÖLAITE 2. LASIPAKKAUS 3. METALLI 4. KARTONKIPAKKAUS 5. BIOJÄTE 6. MYNNYTTIPISTE 7. KARTONKIPAKKAUS 8. MUOVIPAKKAUS 9. VAARALLINEN JÄTE 10. METALLI 11. PAPERI 12. BIOJÄTE 13. VAARALLINEN JÄTE 14. METALLI 15. SÄHKÖLAITE 16. SEKAJÄTE ENERGIAKSI 17. LASIPAKKAUS 18. APTEEKKI 19. POISTOTEKSTIILIT

Hyödynnä lajitteluasemapalvelut

Asuinkunnastasi riippumatta
voit käyttää kaikkia Ekokympin
palveluita virallisina aukioloaikoina.

Kaikki lajitteluasemat ovat avoinna kesäkuukausina
(touko–elokuu) myös parillisten viikkojen lauantaina 10–13.

MAJASAAREN JÄTEKESKUS
Mustantie 500, 87900 Kajaani
p. 044 710 0425
Avoinna ma 8–18, ti–pe 8–16

KIERRÄTYSKESKUS ENTRINKI
Syväojankatu 4, 87700 Kajaani
p. 0400 794 852
Avoinna ma–pe 9–17, la 10–14

LAJITTELUASEMAT

HYRYNSALMI

Tervatie 9, 89400 Hyrynsalmi
p. 044 710 0121
Avoinna ma 9–15, to 12–18

KUHMO

Jaurakatu 3, 88900 Kuhmo
p. 044 071 0076
Avoinna ti 12–18, pe 9–15

PALTAMO

Kylänpurontie, 88300 Paltamo
p. 044 710 0131
Avoinna ma 12–18, to 9–15

PUOLANKA

Puhdistamontie 1, 89200 Puolanka
p. 044 710 0123
Avoinna ma 12–18, to 9–15

RISTIJÄRVI

Viitostie 61, 88400 Ristijärvi
p. 044 710 0122
Avoinna pe 12–18 ja lisäksi huhtikuun
alusta syyskuun loppuun ti 9–15

SOTKAMO

Lietekuja 4, 88610 Vuokatti
p. 044 710 0124
Avoinna ma 8–14, to 12–18 ja lisäksi
toukokuun alusta lokakuun loppuun pe 12–18

SUOMUSSALMI

Porokankaantie 1, 89600 Suomussalmi
p. 044 071 0075
Avoinna ti 12–18, pe 9–15

VAALA

Nahkasalmentie 1, 91700 Vaala
p. 044 710 0129
Avoinna ti 9–15, pe 12–18

EKOKYMPPI ASIAKASPALVELU

Palvelemme arkisin 9–17
p. 08 636 616
info@ekokymppi.fi
www.ekokymppi.fi/chat

